

**RIIGI
KAITSEINVESTEERINGUTE
KESKUS**

Riigikogu korruptsioonivastane erikomisjon
Lossi plats 1a
Tallinn 15165
riigikogu@riigikogu.ee

Teie: 04.09.2026 nr 2-7/26-227/1

Meie: 11.09.2026 nr 6-3/26/3208-3

Vastuskiri

Lugupeetud korruptsioonivastane erikomisjon

Pöördusite peale 03.09.2026 toimunud Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni (edaspidi erikomisjon) istungit meie poole 04.09.2026 ja 08.09.2026 e-kirja teel täiendavate küsimustega. Mitmed küsimused said läbi räägitud 10.09.2026 istungil ning kõike me siin vastuses uuesti üle ei korda.

Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) § 22 lg 1 p 1 sätestab, et komisjonil on õigus nõuda Vabariigi Valitsuselt ja täidesaatva riigivõimu asutustelt oma tööks vajalikke andmeid. Sätest ei tulene, mil viisil on täidesaatva riigivõimu asutusel kohustus küsitud andmed komisjonile kättesaadavaks teha. See tähendab, et täidesaatva riigivõimu asutusel on õigus avaldada andmed viisil, mis arvestavad ja on kooskõlas teistest õigusaktidest või lepingutest tulenevate nõuetega.

Küsisite meilt edusammude kohta finantsjuhtimise muudatuste jõustamise käigust. Kinnitame, et meie jaoks on hea finantsjuhtimine sama oluline kui edukalt läbi viidud hange ning võtame Riigikontrolli auditis välja toodud soovitusi kui juhtimisvahendit, et luua tänasest paremat Riigi Kaitseinvesteeringute Keskust (edaspidi RKIK). Peamised auditi soovitused olid seotud sellega, et RKIK parandaks lepingute haldamist (sh vahendatud välisabi ja välistoetustega seotud lepingute) ning raamatupidamise üldeeskirjast kinnipidamist, tagaks sisekontrollisüsteemi õigeaegse ja täpse toimimise ning tõhustaks koostööd Kaitsevägega varude ja varade arvestamisel. Sellest tulenevalt oleme koostanud tegevuskava, mis aitab meil finantsjuhtimist ja finantsarvestust parandada. Keskendume oma tegevuskavas 8-le peamisele suunale, et korrastada süsteemselt organisatsiooni protsesse, luua selgust ning tõhustada sisekontrollisüsteemi.

Alates Riigikontrolli aruande eelnõu saamisest oleme tänaseks parandanud ära konkreetsed vead, millele Riigikontroll aruande eelnõus viitas ning korrastanud ostutellimused, mis olid siiani arveldamata, kuid tarned olid toimunud. Lõpule on viidud lõpetamata põhivara inventuur ning hetkel on käimas aktiivselt ettemaksete inventuur. Lisaks oleme alustanud sisekontrolliprotseduuride tugevdamist ja regulaarset seiret aruandluse osas ning infosüsteemide arendustena tellinud kontrollaruanded raamatupidamiskannete ja lepingute täitmise jälgimiseks.

Lähiajal on plaanis viia läbi koolitus töötajatele valitsemisala planeerimisjuhise paremaks tundmiseks, mis on suurema koolitusprogrammi osa. Samuti on algatatud sisemiste kordade ja juhendite ülevaatamine ja ajakohastamine, näiteks hankekord ning teabehalduse kord on hetkel ülevaatomisel ning eesmärk on ajakohastatud korrad kehtestada uue aasta algusest. Kõikidele planeeritud tegevustele on määratud vastutajad ja tähtajad, seirame tegevuskava täitmist iganädalaselt juhtkonnas ning samuti toimub tegevuskava seire Kaitseministeeriumi poolt iganädalaselt. Tegevuskava elluviimise eest vastutab RKIK-s selleks peadirektori käskkirjaga moodustatud töörühm.

Lisaks soovisite ülevaadet lepinguliste suhete ettevalmistamisest Datasel S. R. L-ga ja teiste äriühingutega, kelle osas täna rakendatakse või alles kaalutakse õiguskaitsevahendite rakendamist. Ukraina kaitseotstarbelise abi vahendamine oli poliitiline otsus, mille viis ellu RKIK. RKIKi dokumendihalduse süsteemist nähtub, et 04.07.2024 on Kaitseministeeriumile tehtud selle teemaline märgukiri, mis viidi ministri otsustuskoosolekule. Sama aasta novembris on RKIK-s koostatud ja Kaitseministeeriumile edastatud veel üks märgukiri, mis on kaitstud riigisaladusega. Lepingud on sõlminud RKIK ning need on allkirjastanud kas eelmine peadirektor või tema ametlik asendaja. Nii lepingute kui otsustusprotsessis koostatud dokumentidega, mis on teada ja mis dokumendihalduse süsteemis olemas on, saab tulla tutvuma RKIKi kohapeale. Muu suhtlus, mis on toimunud kas suuliselt, telefonitsi või sõnumite vahendusel, ei ole RKIKi tänasele juhtkonnale sisuliselt teada, sest kogu suhtluse kohta ei ole dokumenteeritud materjali meie valduses.

Mitmed päringus esitatud küsimused on seotud lepingute ja lepingutes sätestatud tingimustega. Antud juhul sisaldavad küsitud lepingud konfidentsiaalsusklausleid, mis keelavad lepingu sisu avaldada kolmandatele osapooltele. Lubatud on siiski avaldada infot lepingu täitmisega seotud või selle rakendamist kontrollivale isikule. Sellise avaldamise puhul on konfidentsiaalsusklausli järgi avaldajal kohustus tagada, et informatsiooni saajad hoiaksid teabe konfidentsiaalsena ja ei väljastaks seda kolmandatele isikutele. Kohustuse rikkumisel on lepingutes ette nähtud leppetrahvi tasumise kohustus.

Eelnevast tulenevalt tegime erikomisjonile ettepaneku tulla 04.09 e-kirja teel ning 10.09 komisjoni istungil küsitud materjalidega tutvuma 16.09 kell 9.00-12.00 RKIK-i (Järve 34a, Tallinn) koha peale.

Viimasena soovisite teada, milline on prognoositav menetluskulu nii Eesti kohtus kui ka Euroopa arbitraažkohtus ning muudes lepitus- või vaidlustusmenetlustes. Lisaks soovisite ülevaadet seni kantud ja eeldatavatest õigusabikuludest. Hetkel on Sorainen õigusabikulu enne menetlusi, vahekohtu menetluse osas ja Harju Maakohtu menetluse osas olnud kokku 156 226,31 eurot. Sellele lisandub arbitraažitasu kokku 180 000 USA dollarit (ca 155 000 eurot). Edasiste kulude osas on väga keeruline öelda, mis need olema hakkavad, sest hetkel on ebaselge, milliste nõuete ja vastunõuete osas täpsemalt menetlused jätkuvad. Kui need vaidlusalused teemad saavad selgeks, saame ka kulude osas täpsema hinnangu anda.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Elmar Vaher
peadirektor